

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____ 2022
Chișinău

Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii

În temeiul prevederilor art. 7 lit. b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412) și art. 1 alin. (3) și art. 6 din Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 68-71, art. 505), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 222-227, art. 892), cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează:
 - 1) la punctul 2 din hotărâre, cifrele "104" se substituie cu cifrele "84", cifrele "25" -cu "26", iar cifrele "79" – cu cifrele "58"
 - 2) anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr. 788
din 7 octombrie 2017

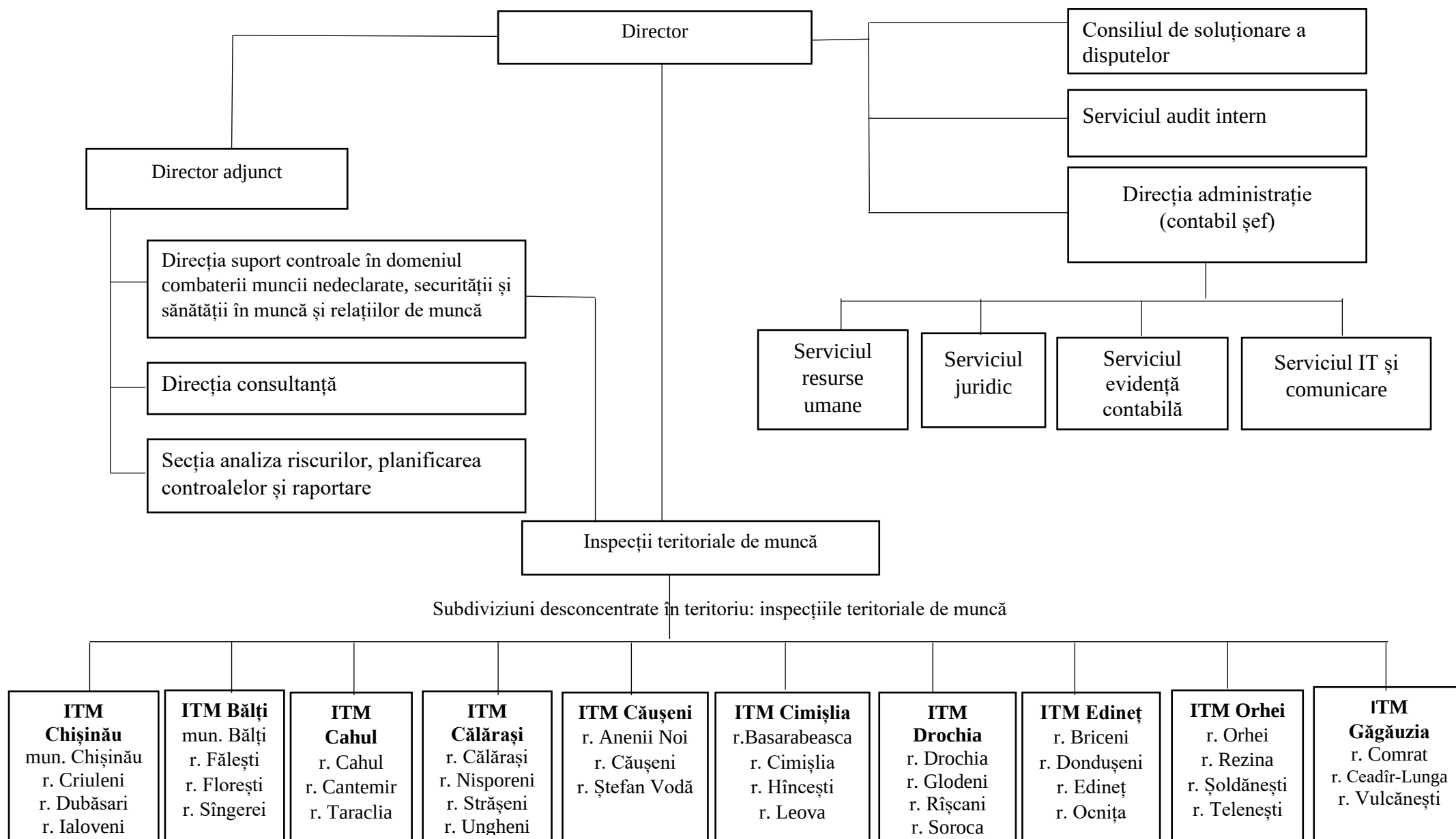
STRUCTURA
Inspectoratului de Stat al Muncii

Aparatul central:

Director
Director adjunct
Consiliul de soluționare a disputelor
Serviciul audit intern
Direcția suport controale în domeniul combaterii muncii nedeclarate, securității și sănătății în muncă și relațiilor de muncă
Direcția consultanță
Secția analiza riscurilor, planificarea controalelor și raportare
Direcția administrație
Serviciu resurse umane
Serviciul evidență contabilă
Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor
Serviciul juridic
Subdiviziuni desconcentrate în teritoriu:
Inspecțiile teritoriale de muncă.”;

- 3) anexa nr. 1¹ va avea următorul cuprins:

ORGANIGRAMA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Natalia GAVRILIȚA

Marcel SPATARI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului ”Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului „ Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii” este elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de hotărâre a Guvernului este elaborat în scopul eficientizării activității Inspectoratului de Stat al Muncii (în continuare ISM) și optimizării resurselor din cadrul instituției.

ISM are 104 de unități, dintre care 78 inspectori în cadrul inspecțiilor teritoriale de muncă și 25 de unități la aparatul central (+ 1 unitate personal auxiliar). Cheltuielile totale de personal ale instituției constituie 16 875 000 lei în anul curent.

În 2021, un inspector de muncă în Moldova a realizat în medie 3 controale pe lună o treime din media a 12 țări UE (10 controale) sau jumătate din media pentru România (6.6 controale) în 2021. Astfel, există spațiu pentru optimizarea numărului de inspectori cu menținerea sau creșterea numărului actual de controale.

În același timp, salariul mediu pentru funcțiile de execuție în cadrul inspectoratului (aproximativ 7400 de lei brut) nu reflectă complexitatea muncii și reprezintă un obstacol pentru creșterea productivității muncii și a motivației inspectorilor și specialiștilor.

De asemenea, eficiența controalelor - în special a celor privind munca nedeclarată - este redusă. Dacă potrivit datelor BNS, în 2021 în Republica Moldova 192.000 de persoane lucrau în economia informală, în același an ISM a depistat 80 de persoane care activau fără contract individual de muncă, cel mai jos număr din ultimii 12 ani. Una dintre cauze este lipsa unei subdiviziuni care să coordoneze și să ghideze activitatea inspectorilor în acest domeniu.

În 2021 inspectorii de muncă au petrecut doar o treime din timp pe activități de inspecție, în timp ce alte activități, cum ar fi consultanța persoanelor fizice și juridice și examinarea cererilor de la persoane fizice au ocupat peste 50% din timpul inspectorilor. În cadrul ISM lipsește o subdiviziune pentru procesarea solicitărilor de consultanță a persoanelor fizice și juridice, care ar ușura munca de inspecție.

O altă problemă de ordin instituțional este lipsa unei subdiviziuni de monitorizare și control intern al activității inspectorilor pentru prevenirea riscurilor de integritate.

Astfel, se propune reducerea numărului de personal din cadrul instituției și crearea unor subdiviziuni noi, în baza priorităților instituționale și după consultarea practicii altor state europene. Optimizările vor permite creșterea salariilor pentru funcțiile de execuție și vor încuraja și spori eficiența muncii.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în scopul de a eficientiza activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii

Astfel, se propune micșorarea numărului de unități de personal din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii de la 104 unități la 84 unități, din care 26 de unități pentru aparatul central al instituției și 58 unități pentru inspecțiile teritoriale de muncă.

Totodată se propun unele modificări în structura Aparatului central al instituției pentru a optimiza activitatea:

- crearea unei subdiviziuni responsabile de acordarea consultanței de specialitate atât angajaților cât și angajatorilor (Direcția consultanță – 5 unități);
- Direcția monitorizarea controlului în domeniul raporturilor de muncă și securității și sănătății în muncă și cercetării accidentelor de muncă, precum și migrației de muncă se reorganizează și se redenumesc în Direcția suport controale în Domeniul combaterii muncii nedecarate, ssm și relații de muncă – 5 unități;
- Direcția analiza și evaluarea riscurilor, planificarea controalelor, raportare și informare se reorganizează în Secția analiza riscurilor, planificarea controalelor și raportare – 4 unități;
- Direcția management instituțional se redenumesc în Direcția administrație – 8 unități;
- Se instituie o subdiviziune nouă, Serviciu audit – 1 inițăți.

Pentru Inspecțiile teritoriale de muncă se propune reducerea unităților de personal. Astfel, inspecția teritorială de muncă Chișinău va dispune de 16 unități de personal, inspecția teritorială de muncă Bălți – 7 unități de personal, inspecțiile teritoriale de muncă Edineț, Drochia, Orhei și Cahul – câte 5 unități, inspecțiile teritoriale de muncă Călărași, Căușeni și Cimișlia – câte 4 unități și inspecția teritorială de muncă Găgăuzia – 3 unități.

5. Fundamentarea economico-financiară

A fost elaborată Analiza de Impact a proiectului în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 și consultată cu Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor, în conformitate cu prevederile pct. 11, subpct. 2¹) din hotărâre.

Proiectul propus nu presupune anumite cheltuieli suplimentare. Dimpotrivă, acesta va genera economii în valoare de aproximativ 2 527 115 lei față de anul precedent.

Aceasta va permite majorarea salariilor pentru funcțiile de execuție, ceea ce va crea condițiile pentru sporirea productivității muncii și a calității serviciilor prestate.

Totodată, având în vedere reducerea a 20 de unități de personal, aceasta ar presupune și unele cheltuieli. E de menționat că, aceste unități vor fi reduse din contul funcțiilor vacante existente la moment. Cu toate acestea putem anticipa că unii funcționari ar putea să nu accepte funcțiile propuse, sau chiar să fie disponibilizați din lipsa funcțiilor vacante.

Astfel, pentru reducerea a 4 funcții s-ar putea cheltui aproximativ 403000 lei, care includ indemnizațiile de eliberare din serviciu, indemnizația unică și compensația pentru concediu de odihnă anual nefolosit.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare Implementarea prevederilor proiectului nu necesită elaborarea altor acte normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii” va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale (www.social@gov.md), directoriul „Transparență”, secțiunea „Proiecte supuse consultărilor publice”. Au avizat pozitiv proiectul: Au avizat pozitiv proiectul cu unele recomandări: Au avizat negativ proiectul
8. Constatările expertizei anticorupție
9. Consultările expertizei de compatibilitate Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, precum și norme incompatibile cu prevederile legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene.
10. Constatările expertizei juridice
11. Constatările altor expertize

Secretar de Stat

Corina AJDER

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de Impact în procesul de fundamentare la proiectul hotărârii Guvernului ”Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii”
Data:	26.09.2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și datele de contact:	Alexandru Ghețu, șef Direcția politici în domeniul raporturilor de muncă, e-mail: alexandru.ghetu@social.gov.md , tel: 079431036 Corina Ajder, Secretar de Stat, e-mail: corina.ajder@social.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Principalele probleme care urmează să fie soluționate sunt: 1. Eficiența joasă a muncii inspectorilor de muncă; 2. Capacitățile interne reduse privind combaterea muncii nedeclarate; 3. Ponderea joasă a activității de inspecție în timpul de muncă al inspectorilor; 4. Lipsa unor proceduri interne de monitorizare și control al activității inspectorilor pentru prevenirea riscurilor de integritate; 5. Salariile joase pentru funcțiile de execuție care sunt mai mici decât în alte organe de control.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
ISM are 104 de unități, dintre care 78 inspectori și 25 de unități la aparatul central. 3 unități sunt sub moratoriu și 14 vacante (84 funcții ocupate la 1 octombrie 2022). Cheltuielile totale de personal ale instituției constituie în sumă de 16 875 000 în anul curent. În ciuda numărului relativ înalt de inspectori, eficiența muncii acestora este joasă. În ultimii 5 ani, un inspector de muncă în Moldova a realizat în medie 3-4 controale pe lună - o treime din media a 12 țări UE (10 controale) sau jumătate din media pentru România (6.6 controale) în 2021. De asemenea, analiza timpului de muncă în ultimii 3 ani denotă faptul că inspectorii de muncă au petrecut în medie doar o treime din timp pe activități de inspecție. Peste 60% din timpul inspectorilor au ocupat activități precum consultanța persoanelor fizice și juridice și examinarea cererilor și sesizărilor. Atribuțiile adiționale celor de control, deși importante, nu trebuie să afecteze eficiența și calitatea activității de control. O altă problemă o reprezintă capacitățile insuficiente ale ISM în domeniul combaterii muncii nedeclarate. Deși economia informală este în creștere, în ultimii 5 ani inspectorii de muncă au	

identificat un număr foarte mic de cazuri de muncă nedeclarată pe an (în medie sub 100 de cazuri/an).

Salariul mediu pentru funcțiile de execuție constituie aproximativ 7400 de lei brut. Astfel, salarizarea inspectorilor și a specialiștilor nu reflectă complexitatea muncii, împiedică creșterea productivității și a motivării în rândul inspectorilor și crește riscurile de integritate.

Deși inspectorii de muncă se bucură de o încredere mai înaltă în societate decât alte organe de stat, percepția integrității acestora este destul de joasă. O cercetare sociologică Transparency International din 2018 arată că 28,7% dintre gospodăriile casnice și 16.5% dintre businessmani consideră că la plăți neoficiale se recurge adesea, foarte des și întotdeauna de către inspectorii de muncă.

În acest context, concluzionăm că organizarea actuală a inspectoratului este suboptimală. Considerăm necesară optimizarea numărului de inspectori, care va permite menținerea sau chiar creșterea numărului total de controale actual prin creșterea productivității. Astfel considerăm oportună reducerea numărului de inspectori de la 78 la 58 și adăugarea unei unități la aparatul central (total AC 26, total ISM 84 unități). Aceste cifre corespund și punctelor de referință considerate de OIM ca fiind rezonabile pentru economiile în curs de industrializare (1 inspector la 15.000 de angajați). La analiza numărului optim de inspectori s-au luat în calcul următoarele criterii adiționale:

- numărul și natura funcțiilor atribuite sistemului de inspecție;
- numărul de angajați;
- numărul și complexitatea normelor juridice dispoziții legale care trebuie aplicate;
- și resursele materiale și financiare de care dispune inspecția.

Optimizarea numărului de personal va genera economii în valoare de 2 527 115 lei (calculare la valoarea de referință 1900). Aceasta va permite majorarea salariilor inspectorilor creând premisele necesare pentru creșterea productivității muncii și a motivării.

Suplimentar, considerăm necesară crearea următoarelor subdiviziuni:

- Direcția consultanță, care va oferi consultanță persoanelor fizice și juridice pentru a crește calitatea consultărilor prin specializare, a reduce presiunea pe inspectorii de muncă și a îmbunătăți raportul între timpul petrecut de aceștia în inspecții vis a vis de alte activități.
- Direcția de suport pentru controale în domeniul muncii nedeclarate, SSM și relații de muncă, care va oferi asistență metodologică pentru controalele tematice și va asigura calitatea activității de control. Pentru prima dată, combaterea muncii nedeclarate va primi o atenție sporită.
- Serviciul monitorizare și control intern, în subordinea directă a directorului ISM, care va verifica integritatea inspectorilor și va spori transparența în procese.

Structura propusă a fost elaborată cu susținerea Expertei Senior Privind Reforma Inspectoratului de Stat al Muncii (Letonia) din cadrul misiunii europene de consilieri înalți și a fost consultată cu partenerii de dezvoltare. La elaborarea propunerilor au fost analizate practica inspectoratelor muncii din Cehia, Lituania, Letonia, Bulgaria, Kosovo și România, unde au fost identificate principii similare la baza structurilor organizaționale. Analiza de mai sus se bazează pe următoarele date:

1. Nr, controale/ inspector, ISM Moldova, 2017-2021

Anul	Nr. de inspectori	Nr. de controale/an	Nr. controale/inspector/lună
2017	73	3479	4
2018	43	2317	4
2019	42	1963	4
2020	42	1701	3

2. Nr. controale/ inspector, țări UE

Țara	Anul	Nr. controale	Nr. Inspectori	Nr. controale/lună/insp	
Bulgaria	2021	40788	316	10.75633	
Spania	2021	223982	2115	8.825138	
Estonia	2021	4022	45	7.448148	
Croatia	2021	14316	195	6.117949	
Irlanda	2021	4432	53	6.968553	
Lituania	2021	6771	129	4.374031	
Letonia	2020	9423	124	6.332661	
Norvegia	2021	7285	1526	0.397827	
Polonia	2021	55842	1394	3.338235	
Romania	2021	120690	1526	6.59076	
Slovacia	2021	54283	85	53.21863	
Suedia	2021	17877	280	5.320536	Sursa: ILO
Total media				9.974066	stat

3. Nr. cazuri muncă nedeclarată depistată de ISM Moldova, 2017-2021

Anul	Nr. cazuri
2021	80
2020	83
2019	111
2018	139
2017	70
Media	96.6

4. Transparency International, Percepții privind răspândirea corupției, 2018

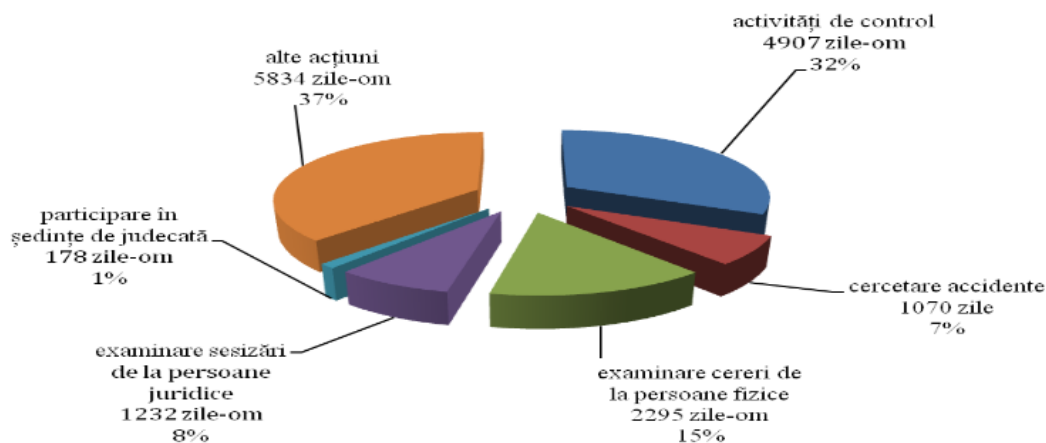
Cât de des se recurge la bani, cadouri, contacte personale pentru a „soluționa” problemele în următoarele domenii? (% respondenților care consideră că la plăți neoficiale se recurge adesea, foarte des și întotdeauna)

Denumirea autorităților/serviciilor/domeniilor	Gospodării casnice, %	Businessmani, %
Inspekția Muncii	28,7	16,5

5. Repartizarea fondului timpului de muncă

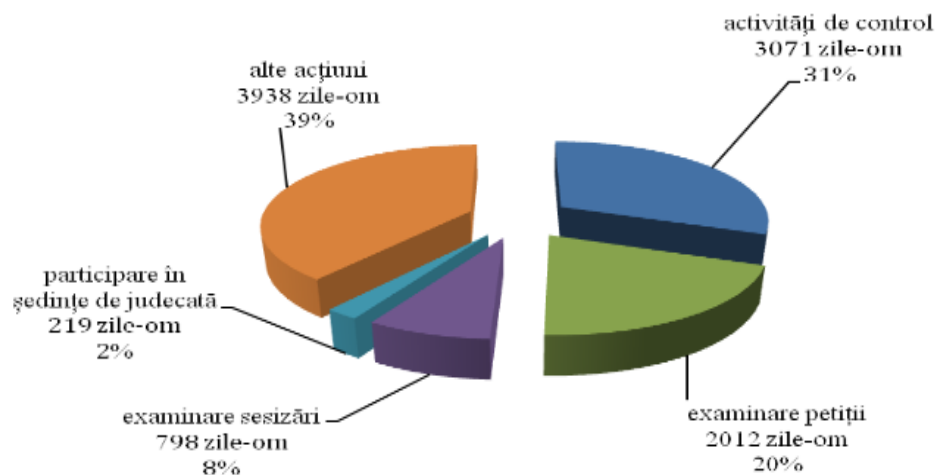
2021

**Repartizarea fondului timpului de muncă după activități,
exprimat în zile lucrătoare**

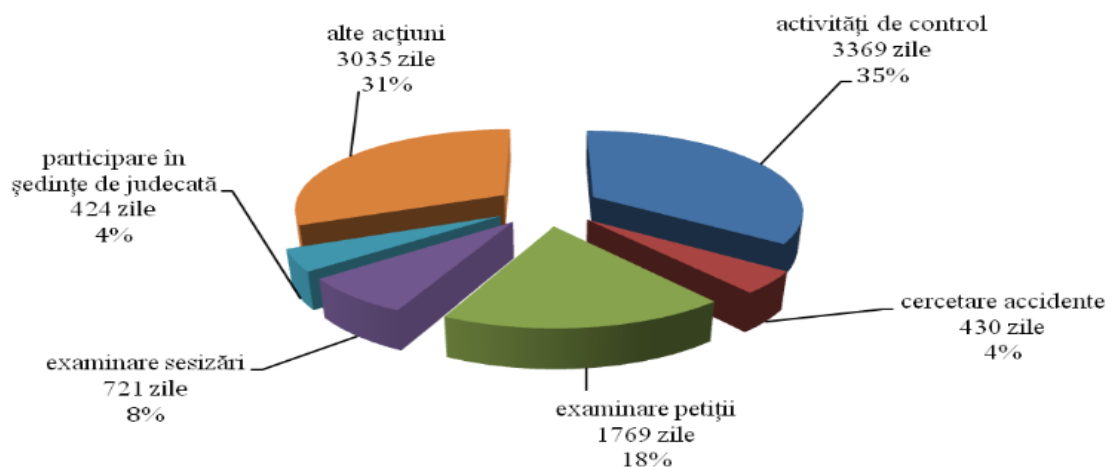
2020

**Repartizarea fondului timpului de muncă după activități,
exprimat în zile lucrătoare**

2019

**Repartizarea fondului timpului de muncă după activități,
exprimat în zile lucrătoare**

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei sunt următoarele:

1. Lipsa unor eforturi susținute de modernizare instituțională în vederea sporirii productivității, transparenței și eficienței ISM și aducerea instituției la nivel similar altor inspecții europene;
2. Transformările multiple ale atribuțiilor ISM pe parcursul ultimilor 3 ani, care au afectat motivarea inspectorilor;
3. Transpunerea nereușită a priorităților de activitate ale instituției în structura organizațională;
4. Lipsa mecanismelor instituționale de monitorizare a activității inspectorilor prin prisma riscurilor de integritate.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Continuarea modului actual de funcționare a ISM (a se vedea punctul 1 b)) ar însemna stagnarea dezvoltării acestei instituții la următoarele nivele:

- Eficiența muncii inspectorilor ar rămâne joasă în condițiile menținerii nivelului actual de salarizare.
- În lipsa dezvoltării capacităților tehnice pentru combaterea muncii nedeclarate, eficiența instituției pentru depistarea cazurilor de muncă la negru va continua să scadă.
- Lipsa unei intervenții va încetini procesul de integrare în Uniunea Europeană, întrucât procesul de aderare include condiții privind combaterea muncii nedeclarate și a modernizării inspecției muncii (a se vedea Concluziile operaționale ale Subcomitetului pentru cooperare economică și alte sectoare al Uniunii Europene - Clusterul VI privind ocuparea forței de muncă, politica socială, egalitatea de drepturi și sănătatea publică din 9 decembrie 2021, pct. 15 și 19).

- Încrederea societății în această instituție va rămâne joasă sau s-ar diminua în lipsa unor măsuri de reformă instituțională, inclusiv pentru promovarea integrității inspectorilor.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual constă în următoarele acte:

- Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii
- Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate
- Hotărârea de Guvern nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii

Actele de politici care condiționează intervenția statului sunt:

- Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021:
 - **Obiectiv:** Îmbunătățirea legislației și a practicii în domeniul inspecției muncii.
 - **Acțiunea pct. 11.13.4.:** Perfecționarea prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Drept obiective ale modificărilor propunem următoarele:

1. Creșterea productivității inspectorilor de muncă, de la 3 controale/lună la 7 controale/lună pe inspector până în 2024.
2. Creșterea ponderii controalelor în timpul de muncă al inspectorului de la 30% la 60% până în 2024.
3. Prin îmbunătățirea suportului metodologic acordat inspectorilor de muncă, dublarea ratei de depistare a muncii nedeclarate până în 2024.
4. Creșterea satisfacției cetățenilor și persoanelor juridice privind consultanța oferită de ISM datorită unei practici uniforme de către o subdiviziune specializată.
5. Creșterea încrederii societății în instituție, exprimată prin reducerea cu 10% în rândul gospodăriilor și cu 5% în rândul businessmanilor a percepției de coruptibilitate a inspectorilor până în 2024.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

După cum s-a menționat *supra*, în lipsa unei intervenții eficiența inspectorilor de muncă și eficiența activității instituției, în special în ceea ce ține de munca nedeclarată, vor continua să scadă. De asemenea, încrederea societății în instituție va rămâne joasă din cauza percepției integrității reduse a ISM. Lipsa unor eforturi de reformă a instituției vor încetini procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, întrucât combaterea muncii nedeclarate și reforma inspecției muncii sunt angajamente luate de țara noastră pentru aderarea la UE.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Principalele prevederi ale proiectului prevăd:

1. Modificarea numărului de inspectorii de muncă. Cele mai afectate inspecții regionale vor fi Chișinău și Bălți, care vor avea 16 (în loc de 22) și respectiv 7 (în loc de 11) unități după reorganizare, 4 inspecții teritoriale vor avea câte 5 unități, 3 inspecții teritoriale vor avea câte 4 unități, iar ITM Găgăuzia va avea 3 unități.
2. Crearea unor subdiviziuni noi, și anume:

În subordinea directorului adjunct:

- **Direcția Consultanță**, care pe de o parte va permite inspectorilor de muncă să acorde o atenție mai mare activităților de control, iar pe de altă parte va profesionaliza activitatea de consultanță a ISM. La moment, consultanța se oferă individual de fiecare inspector, ceea ce poate duce la interpretarea neuniformă a legii. Direcția consultanță va uniformiza sfaturile juridice ale instituției pentru cetățeni și persoane juridice și va asigura o calitate mai înaltă a consultanței. De asemenea, inspectorii din cadrul Direcției vor consulta inspectorii de muncă din cadrul inspecțiilor teritoriale de muncă referitor la aplicarea corectă și uniformă a legislației muncii și a normelor de securitate și sănătate în muncă și vor examina sesizări, solicitări și demersuri care va necesita consultanță de specialitate.
- **Direcția suport inspecții în domeniului muncii nedecarate, SSM și relații de muncă**, care va oferi asistență metodologică pentru inspecțiile teritoriale, va elabora și modifica procedurile de inspecție (instrucțiuni interne) și va asigura o înțelegere comună a procesului de inspecție a muncii în toate inspecțiile regionale. Aceasta va crește eficiența controalelor tematice și capacitățile inspectorilor în domeniul combaterii muncii nedecarate, subiect căruia la moment nu îi sunt dedicate resurse instituționale.

În subordinea directă a directorului ISM:

- **Serviciul monitorizare și control intern**, care va supraveghea și controla punerea în aplicare a tuturor procedurilor interne, a instrucțiunilor etc.; va investiga plângerile primite de la societate cu privire la calitatea activității inspectorilor și oferi sugestii directorului ISM cu privire la măsurile care trebuie luate; și va analiza dacă inspecțiile teritoriale au utilizat resursele instituționale în mod eficient.
3. Celelalte servicii se unifică în cadrul **Direcției administrație**, constând într-un șef de direcție și Serviciul resurse umane (2 unități), Serviciul juridic (2 unități). Serviciul contabil (1 unitate) și Serviciul IT și comunicare (2 unități). În contextul volumului de muncă înalt, se adaugă o unitate suplimentară la Serviciul juridic.
 4. De asemenea, se reduce o unitate subdiviziunea pentru Analiza riscurilor, planificarea controalelor și raportare (de la 5 unități la 4). Modificarea se justifică prin eforturile de automatizare a proceselor de analiză a riscurilor și asistența exterioară pentru aceste procese.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere problemele enumerate, principalele opțiuni luate în calcul au fost reformarea Inspectoratului de Stat al Muncii (modificarea numărului de inspectorii și introducerea subdiviziunilor noi descrise mai sus) și soluția de a nu se interveni.

Pentru opțiunea de a se interveni, au fost discutate următoarele opțiuni:

1. Menținerea numărului actual de inspectorii cu reducerea aparatului central. Reducerea unităților din cadrul aparatului central ar avea însă un impact negativ asupra calității activității de control, or reforma ISM constă nu doar în numărul de controale realizate, dar

și în țintirea mai eficientă a acestora (analiza riscurilor), comunicarea eficientă cu angajatorii și aplicarea metodologiilor de control moderne și în calitatea serviciilor acordate (consultanța persoanelor fizice și juridice). Din aceste motive se consideră inoportună reducerea unităților aparatului principal.

2. Comasarea celor 10 inspecții teritoriale de muncă în 3 unități regionale - nord, centru și sud, cu reducerea cu 20% a numărului de inspectori. S-a considerat că această opțiune ar leza nivelul de pătrundere a instituției în țară și că prezența descentralizată a inspecțiilor teritoriale de muncă este mai avantajoasă.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Pentru starea actuală nu există efecte pozitive.

Între efectele negative, putem enumera:

- Eficiența joasă a activității de inspecție;
- Motivarea joasă a inspectorilor datorită veniturilor mici;
- Lipsa suportului metodologic pentru controale tematice, care contribuie la o rată redusă de depistare a muncii nedeclarate;
- Transparența redusă, lipsa mecanismelor interne de reducere a riscurilor de integritate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Pentru opțiunea identificată, menționăm următoarele:

Beneficii

- Sporirea productivității activității de inspecție (după majorări salariale în urma economiilor generate)
- Modernizarea și eficientizarea activității inspecției
- Sporirea calității activității de consultanță a persoanelor fizice și juridice prin crearea unei subdiviziuni specializate
- Sporirea calității controalelor prin analiza riscurilor și acordarea suportului metodologic pentru inspecțiile tematice, inclusiv dezvoltarea metodologiei de depistare a muncii nedeclarate
- Implementarea unor mecanisme moderne de control intern

Costuri

Proiectul propus nu presupune anumite cheltuieli suplimentare. Dimpotrivă, acesta va genera economii în valoare de aproximativ 2 527 115 lei față de anul precedent.

Aceasta va permite majorarea salariilor pentru funcțiile de execuție, ceea ce va crea condițiile pentru sporirea productivității muncii și a calității serviciilor prestate.

Totodată, având în vedere reducerea a 20 de unități de personal, aceasta ar presupune și unele cheltuieli. E de menționat că, aceste unități vor fi reduse din contul funcțiilor vacante existente la moment. Cu toate acestea putem anticipa că unii funcționari ar putea să nu accepte funcțiile propuse, sau chiar să fie disponibilizați din lipsa funcțiilor vacante.

Astfel, pentru reducerea a 4 funcții s-ar putea cheltui aproximativ 403000 lei, care includ indemnizațiile de eliberare din serviciu, indemnizația unică și compensația pentru concediu de odihnă anual nefolosit.

Părțile care vor fi afectate pozitiv

- Persoanele fizice și juridice
- Inspectorii de muncă și angajații aparatului central care vor fi parte a instituției post-optimizare

Părțile care vor fi afectate negativ

- Angajații actuali care nu se vor regăsi în statele de personal după optimizare.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu au fost analizate opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Principalele riscuri pentru opțiunea analizată sunt:

1. Inspectorii de muncă vor refuza să realizeze mai multe controale/ inspector. Pentru mitigarea acestui risc și creșterea productivității, urmează să fie adoptate noi modificări legislative privind creșterile salariale ale inspectorilor. De asemenea, activitatea de consultanță va fi transferată de la inspectorii la o subdiviziune specializată în cadrul inspecției, ceea ce va elibera mai mult timp pentru activitățile de control. Totodată, activitatea inspectorilor va fi evaluată în baza unor obiective noi de activitate.
2. Pierderea competențelor din cadrul inspecției. Soluția propusă va presupune reducerea unui număr mare de inspectorii la inspectoratele teritoriale Chișinău (6 unități) și Bălți (6 unități). Disponibilizarea acestora se va efectua în conformitate cu legislația muncii. În aceste cazuri vor fi luate măsurile de rigoare de stingere a datoriilor față de personal și se vor respecta termenii impuși de legislație. De asemenea, pentru păstrarea competențelor în cadrul instituțiilor de stat, se vor lua în calcul posibilități de transfer în cadrul subdiviziunilor alte instituții, inclusiv la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
3. Dezvoltarea competențelor privind combaterea muncii nedeclarate va necesita timp. În acest sens, se planifică cooperări cu experții UE și cei ai Organizației Internaționale a Muncii pentru dezvoltarea metodologiei de lucru tematice.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați
Soluția de a optimiza efectivele inspectoratului și de a crea subdiviziunile noi descrise mai sus o considerăm cea mai eficientă pe termen mediu și lung. Optimizarea va permite creșterea veniturilor inspectorilor de muncă și simultan, creșterea productivității activității de inspecție. De asemenea, subdiviziunile noi vor eficientiza activitatea instituției. În contextul celor menționate <i>supra</i>, considerăm că opțiunea propusă este unica fezabilă și proiectul urmează a fi susținut și adoptat.
5. Implementarea și monitorizarea
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare Implementarea proiectului hotărârii Guvernului ”Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii” nu necesită modificarea cadrului normativ adiacent.
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea Monitorizarea cu privire la implementarea noilor modificări a Hotărârii de Guvern nr. 788/2013 va fi exercitată de către Cancelaria de Stat (Secția supravegherea controalelor de stat) și Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin rapoartele cu privire la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii prezentate lunar. Indicatorii de performanță vor fi: - Numărul de controale per inspector; - Raportul dintre controale efectuate și alte activități ale inspectorului; - Numărul de cazuri depistate de muncă nedeclarată până în 2024; - Rezultatele sondajelor sociologice privind percepția de coruptibilitate a inspectorilor până în 2024.
c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea Evaluarea impactului implementării proiectului de hotărâre va putea fi realizat în curs de 2-3 ani de la implementarea acestuia.
6. Consultarea
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă Principalele părți identificate: - Cancelaria de Stat - Ministerul Finanțelor - Ministerul Justiției - Centrul Național Anticorupție - Confederația Națională a Sindicatelor - Confederația Națională a Patronatului - Societatea civilă
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților Întru respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a proiectului urmează a fi publicat pe pagina web www.particip.gov.md, iar ulterior, după examinarea și aprobarea proiectului în cadrul ședinței Secretarilor generali, urmează a fi publicat și proiectul de act normativ.

Urmare a acestei etape, Cancelaria de Stat expediază proiectul de act normativ pentru o primă avizare către principalele părți identificate.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	+1		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	+2		
cadru instituțional al autorităților publice	+3		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+2		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	+1		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+1		
nivelul de salarizare	+1		
condițiile și organizarea muncii	+2		
sănătatea și securitatea muncii	+1		
formarea profesională	0		
inegalitatea și distribuția veniturilor	+1		
nivelul veniturilor populației	+1		
nivelul sărăciei	-1		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+1		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		
modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		

accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+3		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		

De mediu

clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0		
calitatea aerului	0		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	0		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Secretar de Stat

Corina AJDER

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 29-69-9477

Chișinău

29 septembrie 2022

**Ministerul Muncii
și Protecției Sociale**

La nr. 04/3031 din 26.09.2022

Ca urmare a examinării analizei impactului în procesul de fundamentare a proiectului de hotărâre *cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii*, conform prevederilor pct. 11 subpct. 2¹) lit. a) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, comunicăm următoarele.

Analiza de impact relevă reorganizarea Inspectoratului de Stat al Muncii, prin reducerea efectivului-limită al Inspectoratului de la 104 unități la 84 unități (*circa 20%*), dintre care 26 de unități pentru aparatul central și 58 unități pentru inspecțiile teritoriale de muncă.

Obiectivele modificărilor structurale propuse rezidă în sporirea productivității activității de inspecție, creșterea ponderii controalelor în timpul de muncă al inspectorilor, îmbunătățirea suportului metodologic acordat inspectorilor de muncă, dublarea ratei de depistare a muncii nedeclarate, creșterea satisfacției cetățenilor și persoanelor juridice privind consultanța oferită de către Inspectorat și implementarea unor mecanisme moderne de control intern. Evaluarea impactului implementării modificărilor propuse se va realiza în curs de 2-3 ani.

Potrivit datelor prezentate în documentul de analiză a impactului, analiza timpului de muncă în ultimii 3 ani denotă faptul că inspectorii de muncă au dedicat în medie doar o treime din timp pe activități de inspecție, iar peste 60% din timpul inspectorilor au ocupat activitățile ce țin de consultanța persoanelor fizice și juridice și examinarea cererilor și sesizărilor. În cazul în care se propune majorarea numărului de controale efectuate lunar de către inspectorii de la 3 la 7, iar oferirea consultanței se va realiza de către personalul subdiviziunii nou-institute *Direcția consultanță*, se

recomandă completarea analizei impactului cu argumente plauzibile, care să justifice realizarea activității de consultanță în mod calitativ și deplin.

Conform documentului de analiză a impactului, implementarea modificărilor propuse nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat, iar reducerea efectivului-limită va genera economii în valoare de circa 2 527 115 lei comparativ cu anul precedent.

Dat fiind că unii angajați ai Inspectoratului nu se vor regăsi în noua structură optimizată, se consideră judicios a fi reflectate cheltuielile aferente eventualelor disponibilizări (pct. 4 lit. b¹) din analiza impactului).

În contextul redenumirii subdiviziunii *Direcția management instituțional* în *Direcția administrație*, se propune examinarea suplimentară a acestei modificări prin prisma competențelor și atribuțiilor ce îi revin.

Având în vedere că sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative cad proiectele de acte normative care conțin reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia, analiza impactului se va consulta cu Ministerul Finanțelor, conform pct. 11 subpct. 2¹) lit. b).

Atenționăm asupra necesității respectării rigorilor de transparență în procesul decizional prevăzute de art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pct. 160 subpct. 1) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 și pct. 11 subpct. 3) din Metodologia sus-menționată.

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/ **Dumitru UDREA**

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

06.10.2022 nr. **07/2-17/516**

La nr. 04/3031 din 26.09.2022

*Referitor la examinarea analizei de impact asupra proiectului hotărârii Guvernului
”Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013
cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii”.*

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

e-mail:secretariat@social.gov.md

La demersul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.04/3031 din 26.09.2022, Ministerul Finanțelor a examinat Analiza de impact asupra proiectului hotărârii Guvernului ”Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii”, și în limitele competențelor funcționale comunică următoarele.

Totodată, în Anexa nr. 1 la proiectul Hotărârii prezentat spre avizare, considerăm necesar de detaliat abrevierea „ssm”, pentru a fi utilizată în continuare în sensul în care se utilizează în textul documentului.

Pe tot parcursul textului proiectului se propune cuvântul ”productivitate” (fiind un indicator sintetic al eficienței activității economice a întreprinderilor, care reflectă eficacitatea sau rodnicia muncii cheltuite în procesul de producție) de substituit cu cuvântul ”eficiență” (care definește raportul dintre rezultatele obținute în activitate și eforturile depuse).

Concomitent, deși în punctul 5 din Nota informativă a proiectului, la compartimentul ”Fundamentarea economico-financiară” se menționează că implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare

suplimentare, în cazul disponibilizării personalului, urmare modificării/reducerii numărului de unități de personal, pentru achitarea indemnizațiilor aferente, ar putea fi identificate costuri suplimentare de la bugetul de stat, care nu sunt specificate în Analiza de impact și în Nota informativă.

Prin urmare în conformitate cu prevederile articolului 30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă a proiectului urmează să fie completată cu suma cheltuielilor necesare pentru implementarea prevederilor actului normativ.

Reieșind din cele expuse, proiectul în cauză urmează a fi definitivat prin prisma celor menționate.

Secretar de Stat

Ion GUMENE

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

nr. 04/3180 din 06.10.2022

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte
normative care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței secretarilor generali**

nr.d/o	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Hotărârea Guvernului „Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 788/2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii”
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul este elaborat la inițiativa Ministerului Muncii și Protecției Sociale
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție Confederația Națională a Sindicatelor Confederația Națională a Patronatului
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	3 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Alexandru Ghețu, șef direcție politici în domeniul raporturilor de muncă tel.022-262-175 alexandru.ghetu@social.gov.md
7.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota informativă cu documentele de însoțire</i>)	1. Proiectul de hotărâre 2. Nota informativă
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	
	Secretar de Stat	Corina AJDER